

การวิเคราะห์บทหนังสือตะลุง เรื่องอาถรรพณ์สวาท

*เกษม ขนานแก้ว

ประวัติความเป็นมา

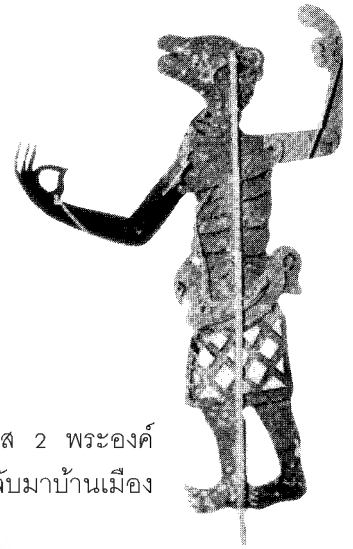
บทหนังสือตะลุงเรื่องอาถรรพณ์สวาท เป็นบทประพันธ์ของหนังสือฉันทนา (หนังสือฉันทนา ธรรมโฆษณ์ หรือหนังสือธรรมโฆษณ์) ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงหนังสือตะลุง ประจำปีพุทธศักราช 2532 เขียนประมาณปีพุทธศักราช 2534 โดยได้เค้าเรื่องมาจากเรื่องเทพธิดาคนธรรพ์ของตรี อภิกรม ต้นฉบับเป็นลายมือเขียนจำนวน 75 หน้า

ลักษณะเด่น

บทหนังสือตะลุง ของหนังสือฉันทนา ฉันทนาฉบับลายมือเขียนที่สมบูรณ์มีประมาณ 70 เรื่อง ที่เด่น ๆ เช่น อาถรรพณ์สวาท สัปทาลาดิน น้อยแก้ว ทวนทิพย์ทวนทอง สายเลือดขัตติยา อภินิหารพระสุริยเทพ กำสรวลสวาท สายเลือดลิกลับ จำเลยลิกลับ ทายาทพระยาภู เทพธิดาดอง สัจจะกับความรัก เลือดรักล้างมลทิน คู่สร้างคู่สม สวรรค์บันดาล เป็นต้น ในบรรดาบทหนังสือตะลุงเหล่านี้ บทหนังสือตะลุงเรื่องอาถรรพณ์สวาทเป็นบทหนังสือตะลุงที่เด่นยิ่ง กล่าวคือ มีบทกลอนที่ไพเราะหลากหลายลักษณะ เนื้อเรื่องสนุกตื่นเต้น มีบทสอนที่กินใจ และมีบทตลกที่แยบยล

สารัตถะ

จิตใจที่ถูกความรัก ความโกรธครอบงำจะขาดสมาธิ ขาดปัญญา สามารถจะทำความผิดได้ง่าย

เนื้อเรื่อง

เรื่องอาถรรพ์สวาทมี 25 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 พระศักดิ์สุริยากับพระนางสาวิตริครองเมืองโรมพัล ทรงมีพระโอรส 2 พระองค์ คือ พระมเหศักดิ์และพระจักรพันธู์ พระศักดิ์สุริยาออกล่าสัตว์แล้วเกิดหลงป่า ไม่กลับมาบ้านเมือง พระมเหศักดิ์และพระจักรพันธู์ออกติดตามหาพระบิดา

ตอนที่ 2 พระมเหศักดิ์กับพระจักรพันธู์ตามหาพระบิดาเข้าไปในป่าลึก เห็นผู้หญิงงาม 2 คน กำลังร่ำไห้แล้วทั้ง 2 นางกลับหายไปอย่างลึกลับ ทุกคนต่างคิดว่าคงเพราะตนตาฝ้าไป

ตอนที่ 3 นางประภากรครองเมืองไชยพฤกษ์สืบต่อจากพระราชบิดาที่วายชนม์ ยักษ์เมทนี เจ้าเมืองปาลวายมาขอร้อง แต่พระนางปฏิเสธขออยู่เป็นโสดไปตลอดชีวิต เมทนียินยอมแต่ขอสัญญาว่าถ้าพระนางจะแต่งงานก็ขอให้แต่งกับตน แล้วเมทนีลากลับ เมืองปาลวาย

ตอนที่ 4 ตาสาบ่านพนมดงมีลูกสาวคือพิมผกา ต่อมาเมื่อพรานศักดิ์หลงป่ามาขออาศัย ตาสาบานเห็นว่าพรานศักดิ์เป็นผู้มีสกุล จึงยกพิมผกาให้เป็นภรรยา พอพิมผกามีท้อง พรานศักดิ์หนีไป พิมผกาได้แต่คร่ำครวญ

ตอนที่ 5 พระจักรพันธู์กำลังหลบอยู่ในป่าตื้นขึ้นมาไม่พบพระมเหศักดิ์ จึงพยายามติดตามหาจนได้พบกับยักษ์เมทนี เมทนีได้เล่าเรื่องเมืองคนธรรพ์ให้ฟังและบอกว่าคนที่เห็นคนธรรพ์ จะถูกเขาเอาตัวไปแล้วยักษ์เมทนีก็จากไป

ตอนที่ 6 ยักษ์เมทนีทราบจากพระจักรพันธู์ว่าเมืองโรมพัลว่างกษัตริย์ พระนางสาวิตริ สลวยงามมาก ยักษ์เมทนีอยากได้พระนางจึงเหาะไปเมืองโรมพัล

ตอนที่ 7 พระนางสาวิตริออกเล่นสวนเพื่อคลายความทุกข์ ยักษ์เมทนีมาพบพระนาง เกิดหลงรักเข้าจับพระนาง พากลับไปเมืองปาลวาย

ตอนที่ 8 พระศักดิ์สุริยาหนีนางพิมผกากลับบ้านเมือง หลงเข้าไปในเมืองไชยพฤกษ์ พระนางประภากรทราบข่าวก็ทูลเชิญให้ประทับอยู่ในเมือง พระศักดิ์สุริยาได้เข้าหาพระนางและได้พระนางเป็นชายา

ตอนที่ 9 พระมเหศักดิ์เข้าไปในเมืองคนธรรพ์ของพระแม่มาระติ ได้พบกับพระแม่มาระติ พระแม่มาระติเล่าบุรพกรรมให้ฟังว่าในชาติก่อน ตนกับพระมเหศักดิ์เคยเป็นคู่ครองกัน มีลูกสาวคนหนึ่งซึ่งตนรักมากแต่เขาตายไป ก่อนตายตนขอให้เขามาเป็นลูกอีก ตอนนี้เป็นเทพธิดา บัดนี้ถึงเวลาที่เขาจะมาเกิดตามสัญญา ตนจึงขอเชิญให้พระมเหศักดิ์มาเป็นสามี เพียงเพื่อจะได้ลูกเท่านั้น พระมเหศักดิ์ได้เสพลมกับพระแม่มาระติเพียงครั้งเดียว

ตอนที่ 10 พิมผกาพาลูกจากบ้านพนมดง ตามหาพรานศักดิ์ (พระศักดิ์สุริยา) ผู้เป็นสามี

ตอนที่ 11 ยักษ์เมทนีได้พระนางสาวิตริมาไว้ในพระราชวัง แต่พระนางไม่ยอมรับรักยักษ์เมทนีให้วิรัชซึ่งเป็นหลานช่วยเกลี้ยกล่อม วิรัชทำเป็นเออออด้วย ต่อมายักษ์เมทนีลาวิรัชนี้ไป ลงโทษพระนางประภากรที่เมืองไชยพฤกษ์ วิรัชนี้ได้โอกาสจึงรีบพาพระนางสาวิตรินี้ยักษ์เมทนีเข้าป่า เผอิญโชคดีได้พบกับพระจักรพันธู์ได้ทราบเรื่องกัน วิรัชนี้จะไปส่งพระนางสาวิตริจนถึงเมืองแล้วค่อยติดตามหาพระศักดิ์สุริยาและพระมเหศักดิ์

ตอนที่ 12 ยักษ์เมหนีถึงเมืองไชยพฤกษ์ เข้าทวงสัญญากับนางประภากร และบังคับให้พระศักดิ์สุริยากลับไปเมืองปาลววยพร้อมกันตน เมื่อถึงเมืองยักษ์เมหนี จับพระศักดิ์สุริยาทิ้งลงสระอาถรรพณ์ กลายเป็นคนโรคเรื้อน แล้วนำไปขังไว้ในคุก เมื่อยักษ์เมหนีทราบข่าววิรัชนิพาพระนางสาววิตรีหนีกรีบติดตาม และใช้เวทมนตร์เรียกวิญญาณวิรัชนีออกจากร่างของนาง

ตอนที่ 13 พระนางสาววิตรี วิรัชนีและพระจักรพันธู์กำลังหลงป่า ต่อมาวิรัชนีก็สลบ วิญญาณออกจากร่าง เพราะถูกมนตร์อาถรรพณ์ พระจักรพันธู์เข้าใจว่าวิรัชนิตายจริง จึงนำศพไปฝัง และพาพระนางสาววิตรีกลับเมือง

ตอนที่ 14 พระมเหศักดิ์มีลูกกับพระแม่มาระตีชื่อกุมาริกา พระแม่มาระตีเลิกละเกี่ยวกับพระมเหศักดิ์จนสามภรรยา แต่ให้กุมาริกาแปลคัมภีร์ให้พระมเหศักดิ์ฟัง ต่อมาพระมเหศักดิ์ขอให้กุมาริกาช่วยแปลคัมภีร์หัวใจเสือสมิงให้เรียน เพราะต้องการเป็นผู้มีฤทธิ์ แต่พระแม่มาระตีเห็นว่าสมาธิจิตของพระมเหศักดิ์ยังไม่พอเรียนไม่ได้จะเป็นอันตราย จึงให้กุมาริกาให้สัญญาว่าจะไม่แปลคัมภีร์ให้พอ วันนั้นกุมาริกาสี้อ่อนนอนพอไม่ได้ ก็รีบจะแปลให้แต่จะขอให้พ่อสัญญาว่าเรียนแล้วจะไม่ประกอบพิธีเรียกหัวใจเสือ พระมเหศักดิ์ก็รับคำ ต่อมาพระมเหศักดิ์ลองเวทมนตร์เรียกวิญญาณ เสือ เมื่อวิญญาณเสือเข้ามาพระมเหศักดิ์ตกใจสลบไป วิญญาณเสือจึงเข้าสิง กุมาริกาเข้าช่วยเหลือพ่อ และทราบข่าวพ่อผิดสัญญา วิญญาณเสือจะเข้าสิงพ่อ วันใดร้อนวิซาก็จะฆ่าคน พระแม่มาระตีทราบเรื่องก็ออกมาบอกบอกให้กุมาริกาพาพระมเหศักดิ์ออกจากเมือง แล้วเมืองทองก็ล้มหายไป

ตอนที่ 15 ยักษ์เมหนีเรียกวิญญาณวิรัชนีใส่ท่อน แล้วบังคับให้พระศักดิ์สุริยาไปขุดศพวิรัชนีที่พระจักรพันธู์ฝังไว้ นำมาให้ตน

ตอนที่ 16 พระสัญญาเทวีสงสารวิรัชนีจึงเข้าไปสิงรักษาศพไว้มิให้เน่าเปื่อย ฝ่ายพระศักดิ์สุริยามาขุดศพวิรัชนี จึงได้พบกับพระสัญญาเทวีในร่างวิรัชนี พระสัญญาเทวีจึงให้พระศักดิ์สุริยากลับไปบอกยักษ์เมหนีให้เลิกประพฤติพาล

ตอนที่ 17 ยักษ์สังขจักรกับยักษ์หัสยันต์เกิดทะเลาะกันเพราะยักษ์สังขจักรต้องการกินเด็กที่นอนหลับอยู่แต่หัสยันต์ขัดขวาง สังขจักรสู้ไม่ได้จึงหนีไป

ตอนที่ 18 ฤาษีวัทธกะตั้งอาศรมบำเพ็ญพรตอยู่ในป่า วันนั้นพิมผกาได้หนีภัยสัตว์ร้ายมาถึงอาศรม นางเล่าว่าตนอุ้มลูกมาตามหาสามีมาถึงสระแห่งหนึ่ง อาบน้ำเสร็จเห็นว่าลูกหลับก็ปูผ้าวางลูกไว้ใต้ต้นไทร ตนเองออกไปหาผลไม้ ได้ยินเสียงสัตว์ร้ายรบกวนคงจะเป็นเสือมากินลูกเสียแล้ว นางขอความช่วยเหลือกับพระฤาษี

ตอนที่ 19 กุมาริกาพาพระมเหศักดิ์กลับเมืองโรมพัลเมื่อถึงวันเพ็ญขอกร้องพระบิดาให้เข้าไปทำสมาธิอยู่ในถ้ำแล้วกุมาริกาทิ้งหินขึ้นไปอยู่บนต้นไม้ฝ่ายพระนางประภากรออกติดตามพระศักดิ์สุริยามาถึงกลางป่าก็พักไพร่พลอยู่น้ำถ้ำ ตกกลางคืนพระนางรับสั่งให้คนติดตามเล่นโนราห์ เสียงก็ดังอื้ออึงไปรบกวนสมาธิของพระมเหศักดิ์ วิญญาณเสือเข้าสิงกลายเป็นเสือทะยานมากัดกินผู้คน ๆ ก็แตกตื่นไปคนละทิศ รุ่งเช้ากุมาริกาลงจากถ้ำมาพบพระบิดาและชาวศพนกัก็ทราบข่าวพระบิดาเป็นต้นเหตุ กุมาริกาพยายามปลงว่าเป็นเพราะกรรม

ตอนที่ 20 พระศกัດส์สุรียาย้อนกลับเมืองปาลววยเล่าเหตุการณ์ที่ตนประสบแก่ยักษ์เมธานี ยักษ์เมธานีสงสัยจึงดูเหตุการณ์จากลูกแก้ววิเศษก็ทราบเหตุการณ์ทั้งหมด ยักษ์เมธานีเตรียมเครื่องประกอบทางไสยศาสตร์เพื่อไปจับพระสัจญาเทวีเทพธิดาพิกุลทองและปล่อยพระศกัດส์สุรียาให้กลับเมืองไชยพฤกษ์

ตอนที่ 21 พระศกัດส์สุรียาเดินทางกลับเมืองไชยพฤกษ์ แต่เกิดหลงป่าและได้พบกับนางประภากร ซึ่งมาตามหาตน พระศกัດส์สุรียาไม่กล้าบอกความจริงแก่พระนางและขอให้พระนางพาตนกลับเมืองไชยพฤกษ์

ตอนที่ 23 พระนางสาวิตรีกับพระจักรพันธู์กำลังเดินทางกลับเมืองและได้พบกับพระมเหศกัດส์และกุมาริกาต่างเล่าเรื่องสู้กันฟัง พระจักรพันธู์ให้พระมเหศกัດส์และกุมาริกาพาพระนางสาวิตรีกลับเมืองส่วนตนขอติดตามพระศกัດส์สุรียา ต่อมาพระจักรพันธู์ได้พบกับยักษ์เมธานี เกิดสู้รบกัน ยักษ์เมธานียิงพระจักรพันธู์ ฝ่ายพระสัจญาเทวีสงสารพระจักรพันธู์มาช่วยรับลูกธนู และขอให้ยักษ์เมธานีเลิกทำบาป เลิกไสยดำ แต่ยักษ์เมธานีไม่ยินยอม พระสัจญาเทวีเรียกนางพรายตะเคียนให้มาสิงในวิรัชนี้ ส่วนตนเหาะกลับต้นพิกุลทอง เพื่อจะปราบยักษ์เมธานี

ตอนที่ 23 ยักษ์หัสันต์ถนอมเลี้ยงทิพย์ผกาจนโตเป็นสาว สั่งสอนวิชาจนทิพย์ผกาเชี่ยวชาญ ยักษ์หัสันต์ขอลาทิพย์ผกาไปเผ่ามหาพรหมบนสวรรค์ 7 วัน ทิพย์ผกาเดินทางท่องเที่ยวไปในป่าจนมาพบกับพระจักรพันธู์ซึ่งกำลังตามพระศกัດส์สุรียาต่างเล่าความกัน

ตอนที่ 24 ฝ่ายนางพรายตะเคียนที่หลงรักพระจักรพันธู์พยายามตามพระจักรพันธู์จนมาพบพระจักรพันธู์ พระจักรพันธู์ไม่ทราบเหตุการณ์มาก่อนจึงจึงหึงนางพรายตะเคียนพยายามปรับความเข้าใจ ส่วนทิพย์ผกาสงสัยพฤติกรรมของนางพรายตะเคียนจึงเรียก เท่ง ไท้ หนูน้อยมาสอบถามเรื่องราว เมื่อเดินทางมาเจอสำนักฤาษีวิธกะ พระจักรพันธู์จะไปนมัสการฤาษี แต่นางพรายตะเคียนไม่ยินยอม ทิพย์ผกาต้องการจะพิสูจน์จึงจับนางพรายตะเคียนไปพบพระฤาษี นางพรายตะเคียนกลัวจึงออกจากร่างวิรัชนี้ ฝ่ายฤาษีวิธกะสงสัยจึงให้พิมผกาไปดูเหตุการณ์ เมื่อเห็นว่ามีวิรัชนี้ตายก็จัดการจะเผาศพ ฝ่ายพระสัจญาเทวีสงสารวิรัชนี้จึงเหาะไปเมืองปาลววยแก้มนตร์ของยักษ์เมธานีสำเร็จ และนำวิญญาณวิรัชนี้เข้าสิงในร่างกีกลับฟื้นขึ้น ส่วนพระสัจญาเทวีเข้าสิงนางพิมผกาและเล่าความทั้งหมด และสั่งพระจักรพันธู์ให้กลับเมืองโรมพัล ส่วนทิพย์ผกาให้ไปช่วยพระศกัດส์สุรียาที่เมืองไชยพฤกษ์

ตอนที่ 25 ทางเมืองโรมพัล พระนางสาวิตรีต้องเดือดร้อน เพราะพระมเหศกัດส์มีพฤติกรรมแปลกประหลาด และมีคนถูกเลือกตัดตายอยู่เนื่อง ๆ ทุกคนต่างสงสัยพระมเหศกัດส์ พระนางสอบถามเรื่องราวจากกุมาริกาจึงได้ทราบความจริง กุมาริกาอดอดวิญญาณไปขอความช่วยเหลือจากพระแม่มาระติ พระแม่มาระติทราบว่าพระมเหศกัດส์จะต้องจบชีวิตตามกรรมเก่าจึงเล่าความแก่ กุมาริกาและให้กุมาริกากลับมาฆ่ามเหศกัດส์เพื่อช่วยพระมเหศกัດส์มิให้ตกนรกจนไม่สามารถจะกลับมาเกิดได้อีก

ภูมิปัญญา

บทหนึ่งตะลุงเรื่องอาถรรพณ์สวาทได้บันทึกภูมิปัญญาของผู้แต่งและสังคมไว้หลายประการที่เด่น ๆ เช่น

ตามตัวทัวจบ ไม่พบพีคักดี
เป็นกรรมของน้อง จะเรียกร้องผู้ใด
แรกน้องเป็นสาว บาวบาวมุ่งหมาย
ชายจวดยโอกาส ชายชาติไม่ดี
บุกพงดงแดน สุดแสนสังเวช

อกหักแล้วแน่ จะเหลียวแลคนไหน
คนไหนช่วยเหลือ โอบเอื้ออารี
พอดตกเป็นม่าย บ่าวบ่าวหน้าหนี
ชายหนีจากน้อง สาวต้องตามมา
น้ำเนตรไหลระย ไหลซ้ายไหลขวา”

1.4 ใช้กลอนสุภาพที่มีสัมผัสในแพรวพราว เช่น ในบทบรรยายการเดินทางของพระมเหศักดิ์ และพระจักรพันธู์ว่า

“ฝ่ายสององค์ทรงยศโอรสราช
พยายามตามติดพระบิดร
ไม่ได้ข่าวคราวชัดมาพลัดเขต
มาพลาดทิศผิดทางหรืออย่างไร
ผ่านเทือกเขาเหล่าเขินเป็นเนินโขด
เห็นสาวน้อยสองนางสำอางอ่อน
ไวโอดินพิณพาทย์ระนาดม้อง
ทั้งสองนางอย่างสาวชาววิมาน

กับข้าทาสเดินทางกลางไพรสร
ต้องแรมรอนจากญาตินิราศไกล
อริญเวศเวียนวงให้สงสัย
ไม่เจนแจ้งแจ้งใจครรไลจร
เป็นหลายโสดช้อนขับสลบสลอน
เกอร่าร้อนร้องเพลงบรรเลงลาญ
คลอเสียงร้องเพลงเอกวิเวกวาน
แล้วบันดาลหายวับไปลับตา”

หรือในบทบรรยายพฤติกรรมของพระจักรพันธู์ว่า

“พยายามตามตัวไปทัวจบ
ความทุกข์หนักจักรพันธู์หมดปัญญา
มิได้แลแม่แต่รอยเพียงน้อยนิด
ในดงรกแดนร้างหรือจะวางใจ
แม้ไม่ตายหมายว่าตามด้วยความข้อง
เสียงการ้องก้องลั่นสนั่นป่า

ไม่พานพบบทเศพระเชษฐา
ในอุราร้อนรุ่มเหมือนสมไฟ
กรรมบันดาลการบรรดิษฐ์คิดใจ
หรือพวกป่าพาไปเสียไกลตา
แต่จันในใจน้องเที่ยวมองหา
เหมือนเชษฐาเรียกน้องพระมองตาม”

2. การปรับเปลี่ยนกลบทของเดิมให้ง่ายขึ้นสะดวกขึ้น เช่น ปรับเปลี่ยนกลบทสุรางค์ระบำให้ง่ายขึ้นโดยปรับกลบทสุรางค์ระบำเดิมที่กำหนดให้วรรคหนึ่งมี 8 คำ แบ่งเป็น 3 ช่วง โดยมีเสียงพยัญชนะซ้ำกันวรรคละ 2 เสียง เขียนแบบได้ดังนี้

๐ ก ข ก ข ๐ ก ข

๐ ก ข ก ข ๐ ก ข

มาเป็นกำหนดให้วรรคหนึ่งมี 8 คำ แบ่งเป็น 2 ช่วง โดยมีเสียงพยัญชนะซ้ำกันวรรคละ 2 เสียงเขียนเป็นแบบได้ดังนี้

๐ ก ข ก ข ๐ ๐ ๐

๐ ก ข ก ข ๐ ๐ ๐

ดังตัวอย่างในตอนกุมาริการราพิงว่า

“กุมาริการิพาพ้อจากเมืองทอง
ผ่านคอยแดนแผ่นดินดงพงไพรวัน

ดินแดนของพระมารดาอุราหวัน
สืบเขตคันธ์พระเจ้าปู่ยังอยู่ไกล

เป็นเคราะห์สาวคราวโศกวิโยคแยะ
หากมารตามาได้จะสบายใจ
เพราะแรงกรรมล้าเกินให้พ่อเดินทางผิด
ถึงวันเพ็ญเป็นเวลาออกอาวรณ์
ถ้าหากหนอยู่ด้วยพ่อล่อแหลมเหลือ
ต้องฆ่าลูกถูกแล้วแน่แม่แก่เดือน

พลัดเมืองแม่มองหาล้นป่าใหญ่
ลูกจากไกลจ่ากลืนละอินอ่อน
พ่ออยากพิดไม่อยากฟังแม่สอน
เป็นวันร้อนแรงอากาศรพณให้พันเพื่อน
วิญญาณเสื่อเข้าอาศัยหัวใจเกือบ
ต้องเป็นเหมือนวาจาแม่มาระตี”

3. การรู้จักนำธรรมชาติมาเสริมสร้างบรรยากาศและอารมณ์ความรู้สึก เช่น

“สายลมโรยโชยขึ้นระรินกลิ่น
เสาวคนธมณฑาทาผกางาม
นวลนางแย้มแถมสลับกับแก้วเกิด
หวนพากลั่นกุหลาบดำกับล้าดวง
พระพี่น้องสององค์ทรงไสยาสน์
ได้ร่มไม้รำปรินกับพื้นพะเนิน

หอมกลิ่นแก้วอังกฤษกุหลาบหนาม
ดงรักรามเหล่าสุกรมมนนางนวล
จำปาเทศกรรณิการัศมีพาหวน
เรไรครวญคลอเสียงเพียงเพลงเพลิน
กับข้าทาสหลับไหลอยู่ไพรเขิน
แล้วชวนเชิญชมจากสามตามนียาย”

หรือในบทบรรยายที่ว่า

“กลางดงแดนแผ่นดินดิบลับลับรก
ที่หว่างเขาเหล่าฝูงนกยูงลอย
นางแย้มแถมแถมแทรกสีเสียดเขียด
ต้องคู่ชอดยอดเอียงไปเคียงเอ็น
ชะเอมโอษฐ์อื่นเอื้องกะพ้ออ้อ
เสียงผึ้งรวงหวงรังยังไม่นอน
ภมรหมู่ภูมรินรัก
หลงกลืนหอมตอมไต่ใจคนอง
เทพธิดาอาศัยปลายพิกุล
พวกมนุษย์ม่อมหมายด้วยสายตา
เจ้าแม่เทพธิดาพระองค์สวย
รับฝากศพวิรัชนี้ที่จอมมาร

หิมะตกตะต้องเป็นฟองฝอย
หอมดอกสร้อยสาวหยุดสายัณท์เย็น
ตะแบกเบียดโคนเข็มก็เต็มเขิน
กำลังเป็นดอกดวงสีม่วงอ่อน
ปักก้อล้อเล่นเงาข้างเขาพร
หอมเกสรกลั่นกรุ่นพิกุลทอง
คอยพิทักษ์แฝงเผ้าเป็นเจ้าของ
พิกุลทองร่วงรายพระพายพา
อำนาจบุญบันดาลเป็นพิมานรูกษา
เสียเวลาคงไม่เห็นเป็นพิมาน
ประกอบด้วยบุญฤทธิ์ประดิษฐ์สถาน
เรียกวิญญาณด้วยมายามนตร์กาลิ”

4. การนำวัฒนธรรมการชนวัวมาสร้างเป็นบทอัศจรรย์ที่คมคาย ก่อให้เกิดภาพในจิตเกิดจินตนาการ รวมทั้งบอกความจริงและสิ่งควรทำบางประการ ดังนี้

“พระยกนางวางเตียงให้เคียงหมอน
หนาวน้ำค้ำหนาวลมผสมกัน
เหมือนโคตึกคิกคะนองทั้งสองฝ่าย

แล้วชายนอนปลอบปลุกให้สุขสันต์
อัศจรรย์ติดต่อเริ่มก่อกวน
เขาเปรียบให้ชนกันไม่หันหวน

เพราะต่างฝ่ายต่างถึกคึกพอควร

สาระพาเฮโลเขาพาโคเข้าบ่อน

ไอ้แพะพาผลิตเปิดตุลิ่งลิ่ง

โคเข้าทั้งคู่เขาเปิดตุตังผาง

นักเลงทุกวันเชื่อกันไม่ได้

พอเสร็จเซ็ดล้างต่างตัวต่างฟุ้ง

ไอ้แดงแทงตายมันไม่รอช้า

ไอ้แดงแทงหนัดไอ้แพะขัดเขาคิด

ไอ้แพะเดินหน้าเพราะสากลัว่แทง

ไอ้แพะเห็นเบาคิดเอาเพลิงมั่ง

ไอ้แพะเป็นรองสามสองพอดี

ไอ้แพะหนึ่งหลอกเลือดออกหนึ่งแห่ง

ตกลงไอ้แพะชนะแน่นำเกรง

เรื่องเล่นพนันสิ่งนั้นอย่าหวัง

ไอ้แพะชนะเพราะไอ้แดงหมดแรงก่อน

เจ้าบ่อนรวนเรียกร่องตีกลองดั่ง

หมอเฒ่าเข้าก่อน คนหาบน้ำตามหลัง

ไอ้ตัวเข้าหลังเขาเรียกไอ้แดงแทงตาย

ก่อนแต่จะวางต้องเซ็ดล้างสองฝ่าย

บางคนชั่วร้ายบ้างใช้มันทา

พอดีกลองดั่งโคฟุ้งเข้าหา

ขัดปลายเขามาไอ้แพะสากลัว่แทง

ไอ้แดงแทงขัดไอ้แพะติดทับแข็ง

ข้างฝ่ายไอ้แดงถอยแทงหลายที

ไอ้แดงถอยหลังเหนือบอบหอบถึ

ลิบห่านาที่ ไอ้แดงแทงพลาดเอง

ข้างฝ่ายไอ้แดงหมดแรงออกเหลง

พวกนักเลงเฝ้าตั้งไปทั้งบ่อน

แหม่มนะมั่งกลับกลอกหลอกหลอน

ดีกรอนรอนจะขอตัดเรื่องอัศจรรย์”

5. ความรู้จักเลือกเฟ้นธรรมว่าในสถานการณ์ใดควรเลือกสอนธรรมข้อใด เช่น ในสถานการณ์ที่ตัวละครประมาทต้องเดือดร้อนเพราะความประมาทก็เลือกสอนความไม่ประมาทว่า ดังนี้ (บรรยาย) “ความประมาทจึงทำให้พระมหาคัตติพลาดพลั้งลงอย่างนี้ อัมปะมาเทนะ สัมปาเททะ ท่านทั้งหลายจงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อม กระทั่งนี้เป็นปัจฉิมกถาที่พระพุทธองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญของความไม่ประมาทว่ามีมากมาย จึงได้ตรัสไว้ตอนจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน เป็นการเชิญชวนครั้งสุดท้ายของพระพุทธองค์ที่จะให้บรรดาพุทธบริษัทประกอบด้วยความไม่ประมาท คือ มีสติสัมปชัญญะอยู่ทุกลมหายใจเข้าออกเกิด”

6. ความสามารถในการใช้ภาษาสามารถใช้ภาษาได้กระชับงดงาม เช่น ในบทบรรยายต่อไปนี่ “หยาดวสันต์กำลังจะเหือดหายไปจากพื้นโลก สายลมโบกเอาความหนาวเย็นของเหมันตฤดูเข้ามาเยือนพสกนิกรชาติกลาดเกลื่อนออกดอกงามสลอน ลมหนาวปลิวว่อนไปทั่วถิ่น เหมือนจะโอบโอบดินที่ตีเดือดให้ตีค้ำอยู่ในความเยือกเย็นของบรรยากาศ แต่ที่น้ำประหลาด บรรยากาศที่ใกล้ระส่ำระสายกลางป่าเกิดมีเสียงต่อสู้กันด้วยกำลัง เหมือนพญาคชสารที่ตกมันเสมอกันทั้งสองฝ่าย ติดตามลิครับว่าเป็นเสียงอะไร”

7. การเลือกรูปแบบคำประพันธ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งทำให้บทประพันธ์นั้นมีพลังเพิ่มขึ้น เช่น เลือกใช้กลอนคำคอนซึ่งมีลีลากระชับชวนสรรหาในบทชมป่าของหนุ่มสาว ว่าดังนี้

“พระผู้ตีว่า ขนนี้ให้ท้าย
งู่น้องชมคง ไปดูจางข้ามห้วย

เข้าเคียงใกล้ เข้าเคียงสายสุดใจ
ที่ปากล้วย นางนกกางลงไซ้

อบเชยออกช่อ ปลายตอลิ่งใต้
น้องบอกให้รู้ ว่านกผู้ใจร้าย
เพราะผู้รัก ดอกน้องลึกลับ
ดอกนางนม ดูเหมือนนมนางน้อง
นกแก่น่าก บินมาให้เจอ
นกเปล้าจับแปล้ว นกแก้วเกาะพลับ
นกน้อยอ้อยอิ่ง เกาะกิ่งทองกวาว
ถ้าน้องใจกว้าง เหมือนนางปักษี

นกโหรไม่รู้ นกตัวผู้เที่ยวพา
เหมียวเปลือไม่ได้ เดียวแพกซ้ายแพกขวา
ไม่น่าคิดคำน โปรตสงสารเกิดเธอ
ชายต้องสาวผลึก พี่ค่อยลักต่อผลอง
ดูเกิดเธอ นางปักษีขาวาว
ชายจับถันน้อง ขอร้องอย่าฉาว
เหมียวเข้าเคียงคู่ ตัวผู้เบิกบาน
จูบที่ระน้อง รับรองว่าหวาน”

8. การรู้จักปรับประยุกต์ที่แยบยล เช่น ประยุกต์ การเล่นลำตัดมาสร้างเป็นบทกลอนที่แยบยล
ว่าดังนี้

(ชาย)

พี่มาพบนักกลอนยังอ่อนอยู่นะหนู
จะนั่งเล่นนอนเล่นเธอคงจะเป็นทุกอย่าง
หากถ้อยคำที่ต่ำตงน้องช่วยยกขึ้นให้พ้น
น้องเคยเล่นลำตัดน้องเคยหัดมาจนคล่อง
ขอฝากร่างฝากตัวพี่นี้กลัวแล้วลีหลอน
(หญิง)

เล่นลำตัดให้พี่ดูสินะแม่พลูใบเหลือง
ดูคอหอยของเธอกว้างเหมือนปากทางรถเครื่อง
หยิบเอาหมอนมารองกันเข้าลิแหม่นตาเมเหลือง
ดูออกผายท้ายพองอย่างนี้จะต่อเอาเรื่อง
พี่มีอ่อนน้องง้อเพราะกลัวแม่หม้อใบเซื่อง

ได้ฟังคำซ้ำชอกเหมือนปลายหอกเข้ามาปัก
ใจเขาคิดเป็นอย่างไรที่พูดใหญ่พูดหม้อ
เชิญไปถามคุณแม่ที่เกิดแกมาหนึ่งคน
ไปถามแม่ของแกดูเขาคงจะรู้อย่างน้อง
น้องยังเด็กอยู่แท้แท้ไม่เหมือนแม่ของแกดอก

ไต่ตัดหัวขั้วนักมาพูดยักษ์พูดเยื้อง
ทำจีบปากจีบคอว่าเรามีหม้อใบเซื่อง
เขาเคยเอาหมอนรองกันหรือพ้อขนตาเมเหลือง
เห็นออกผายท้ายพองคงดอกทองเอาเรื่อง
เห็นแขกเข้าแขกออกเหมือนปากตรอกหลักเมือง

9. การสร้างฉากที่ก่อให้เกิดจินตนาการแก่ผู้ฟัง เช่น ในฉากบรรยายถ้า ว่า

“ที่ภูเขานิลพัลลัตถันท์
ที่เพิงพังบังแสงพระสุริยา
เป็นจำเริญเชิงชอกชะงองกองน
ดูเปล่งปลั่งดังสีมณีในนม
หัสยันต์มาอยู่ในคูลา
สิบสามปีที่ข้ารักษาไว้
พ่อแม่หนูอยู่ไหนก็ไม่รู้
พ่อให้ชื่อทิพย์ผกาวิชาดี

เป็นเชิงชั้นเหลี่ยมหลากชะวากมา
สีศิลาเหลี่ยมลายพราวพรายแพรม
ขึ้นสลับซับซ้อนสลอนแหลม
ดูวิบแวมแวววาวสกาพราย
คอยรักษากุมารีไม่หนีหน้า
จนเกือบใกล้จะเป็นสาวแล้วคราวนี้
นำเอ็นดู โชคชะตามารศรี
เพราะพ่อนี้บรมมานมนาน”

หรือในฉากบรรยายสภาพป่าเขายามค่ำคืน ว่า

“น้ำค้างพรหมลมพัดกำลังดี
เรไร่องกิ่งลั่นสนสะเทือน
แรงลมว่าวหนาวหนักสุนัขนอน
สว่างแจ่มแสงจันทร์ข้างแรม
นางคร่ำครวญหวอนหาอาตุรตัว
ยิ่งคืนโดยโหยหาออกาวรรณ
ฝ่ายนายหมวดตรวจสั่งกับนายหมู่
ต้องนั่งยามตามไฟกันในป่า

ยังรู้สึกเย็นเยือกเป็นเทือกเดือน
หึ่งห้อยเย็นแสงยับดับแวม
ไก่อเข่าซอนเสียงขันพระจันทร์เหม
ขึ้นเยี่ยมแยมยอดขุนยุคนธร
นึกถึงเจ้าจอมใจฤทัยถอน
ฝันใจนอนกว่าจะแจ่มแสงทิวา
ให้เป็นผู้พิทักษ์คอยรักษา
คอยตรวจตราอย่าละเมิดจะเกิดภัย”

10. การสร้างบทสอนที่แยบยล คือ เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถบอกความจริงและสิ่งที่พึงทำแก่ผู้ฟังดังตัวอย่าง

“ฝ่ายท้าวศักดิ์สุริยาผู้อำภพ
เป็นศัตรูผู้พิชิตอนิจจา
เขาถือพ่ายได้แต่เป็นตัวต่อ
เมื่อหมดแต่มีตัวต่อก็จำทน
เกมชีวิตคิดให้ถูกเหมือนลูกไฟ
เข้าป่าลวรายบายสามเสี้ยยามตี

ก็ย้อนกลับเข้าแคว้นแดนยักษ์
เราต้องมานอบน้อมยอมจำนน
เราต้องง้ออนมั่งเพราะหวังผล
ค่อยแก้กลกันต่อได้ลูกไฟดี
ใครแต่มีตายตัวต้องทนหมองครี
ตาศักดิ์มีข้อเค่ามูลไปทูลมาร”

หรือ

เมทนี : แล้วเสกข่าวสารมารร้ายหมายพิฆาต
ล้างอำนาจเทพธิดาอาคมขลัง
แล้วซัดสารตราดร้องกึกก้องดัง
สัญญาเทวี : นางเทพยงยืนยิ้มอยู่พริ้มพราย
เราไม่ใช่พวกสัมภเวสี
เมทนีจะพิฆาตอย่ามาดหมาย
อันคาถาอาคมที่ท่านสะสมไว้
จะดีได้เพราะท่านคิมิเมตตา
อันของดีที่ในตัวคนชั่วใจ
จะเป็นโทษให้ร้ายในกายหน้า
เหมือนหมองรู่มนตร์เที่ยวค้นคว้า
เจอพระยาจงอางก็วางวาย

11. การสร้างบทสนทนาที่ดี คือ ช่วยให้เรื่องดำเนินไปเหมาะสมกับตัวละคร ช่วยบ่งบอก ลักษณะนิสัยของตัวละคร บันทึกรสภาพสังคมวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมบางประการของสังคมนั้น ๆ เช่น ในบทสนทนายาระหว่างพิมผกากับยอดทอง ซึ่งเป็นคนที่บ้านผู้หญิงและชอบคุยโว ว่า

พิมผกา :	พิมผกามาจากพนมดง เมื่อสิ้นพ่อสิ้นแม่เหลือแต่ตัว ทั้งลูกเต้าเล่าก็เกิดมากำพำ ไอ้พี่ศักดิ์รักไม่จริงทิ้งเมียไป ตกเป็นม่ายชายเจ้าชู้ก็ดูถูก	ความประสงค์สาวงามเที่ยวตามผัว ให้หมองมัวมีดมนยิงจนใจ จะหลบหน้าหนีอายุไปไว้ไหน ไม่อาลัยใจน้องพิมผกา ไหนที่ลูกเกิดกายก็ยังไร้เตียงสา
ยอดทอง :	ก็พี่ทองรับรองทุกเวลา แรกเดือนก่อนพี่ไปบ่อนเขาชนวัว กับที่เขาไชยสนเขาชนไก่ ทีหนึ่งใจรักควายน่าเนรจน ชั้นนายพลนายพันหันมาคบ ที่สงขลาหน้าตลาดเทศบาล ไอ้สีแก้วมันเห็นแล้วว่าพี่จริง นั่นน้องสาวไอ้สีแก้วคนที่สอง ไอ้สีแก้วมันก็รู้ยุติดี	ถ้าใครมาจับน้องมันจะต้องบรรลีย์ พี่เจียงหัวไอ้ฆ้องสมองไหล เกิดขัดใจกับไอ้ใจกมันโกกตบ พี่ตามทันแห่งโยนไว้โคนชลบ พี่เคยรบกับผู้ว่าพี่ทำยิง พี่เอาขวานตีไอ้เรื่องขัดกับเรื่องผู้หญิง ถ้าพี่โกรธมันก็วิ่งเสียทุกที เวล เนี้ มีท้องอยู่กับพี่ แต่กลัวพี่มันต้องกลืนฝันความอาย

12. การสร้างบทตลกที่ใช้กลวิธีที่หลากหลาย เช่น การใช้คำ 2 แฉ่ 2 มุม การล้อบุคคลที่ปากมากกว่าใจ ดังต่อไปนี้

(การใช้คำ 2 แฉ่ 2 มุม)

จักรพันธ์ :	ไอ้พระยามัจจุราชก็ชอบกล ฆ่าแต่คนที่น่ารักให้ตกษัย ไอ้พวกผู้ร้ายไว้ทำไม เที่ยวลักไก่ลักควายไม่ตายเลย
โห่ง :	ก็พระยามัจจุราชแกชาติเสือก พวกลักไก่ก่อร้ายร้ายยังไว้เหลือ พวกกอบกนิกอบโกงให้มันตายโหงไปเลย พวกลักเคยเอาตะน้องเมื่อเจ้าของเขายินยอม

(คำ 2 แฉ่ 2 มุมคือคำว่า เคย ซึ่งหมายถึง กะปิหรืออวัยวะเพศหญิงก็ได้)

(การล้อคนที่ปากมากกว่าใจ)

ตาสา :	สำหรับพ่อรู้แล้วว่านายพรานศักดิ์ดีที่เป็นพรานหลงไพรมานั้น เขา ไม่ใช่พรานเหมือนที่ใคร ๆ คิด เขาเป็นเพียงพรานสมัครเล่น เลย
--------	---

หลงป่ามา แต่พ่อสังเกตเห็นว่าเขาเป็นผู้ตีดินแดงลูกเหอ เราสังเกตเห็นว่าเขาจะนั่งจะเดินจะกินจะนอนจะพูดจะจาดูเขามีความเป็นระเบียบไปเสียทุกอย่าง ที่พ่อยกลูกให้เขาเพราะพ่อหวังจะได้เลือดผู้ตีของเขาซึ่งเดี๋ยวนี้เราก็ได้แล้ว ถึงเขาหนีไปเสีย พ่อพอใจแล้ว ครี้อได้เลือดผู้ตีที่ต้องการไว้แล้ว ถึงเขาจากไป ถ้าพ่อไม่เสียใจและพ่อรู้ล่วงหน้าเสียด้วยซ้ำว่าเขาต้องทิ้งเราไปแน่นอน เขาเป็นผู้ตีมีตระกูล เขามาอยู่กับเราไม่ได้ดอก

ยอดทอง : โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายพรานศักดิ์ ถ้าย้อนกลับมาที่นี้อีกต้องเจอกับเราแน่เรายังนึกเสียใจที่วันหมันแรกมาเราไม่อยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนนั้นเราไปหาเสียงให้พรรคความหวังใหม่เสียที่แถวอีสานนุเมื่อเรากลับมาเห็นเขาอยู่กับกันเสียแล้ว ก็จะมีใครเกิดขึ้นก็เกรงใจพ่อสา โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้องพิมพ์ภาเราถือว่าเป็นดอกกุหลาบงามของบ้านเรา คนนอกจะมาเด็ดกุหลาบดอกนี้หมันนำจะข้ามศพเราก่อนแต่เมื่อหมันไปเสียแล้วก็ดีแล้ว ดีที่ไม่ต้องมีการตายเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกของหมันที่ติดท้องอยู่ เราถือว่าเป็นหน้าของเราที่จะต้องรับผิดชอบต่อไป

ดิก : (ดิกเข้ามา)
 ตาสา : ลูกดิกไขเถื่อไม้พลองมาเที่ยวละวันนี้
 ดิก : ครีอหมันมีสุนัขอยู่ตัวหนึ่ง ผมรู้ว่าพ่อลุงสาไม่ได้เลี้ยงแต่หมันมาในบ้านพ่อลุงเป็นประจำมาแล้วหมันเห่าไม่หยุดผมว่าอู่ทุบหัวหมันสักที (พิมพ์ภาบ่นรำคาญเข้าข้างใน)
 ตาสา : หมามาที่เห่าดัง ๆ เขาว่าหมันไม่ชอบ หมันไม่ใช่หมาร้ายลูกเฮอ
 ดิก : ครับ ไม่ใช่หมาร้ายแต่หมันเห่าจนเจ้าบ้านรำคาญ เขาเรียกหมาหน้าด้านไอ้พันนั้น เहांแต่เห่าไม่หาญขบใครนึ
 ยอดทอง : เราฟัง ๆ ดูเหมือนจะมีการกระทบกระทั่งมาทางนี้มั้งนี่พ่อถิ แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วคนเหมือนเรา มีไพร่ขวามาตรง ๆ ให้ฟ้าผ่าเมื่อ ใคร ๆ ก็รู้ว่าเราไม่เคยดอยใครแม้แต่เพียงก้าวเดียว ฤษะเลือดตราก ๆ แล้วจำไว้กันโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพันลูกผู้แน่ ให้ฟ้าผ่าหมองเปลี่ยง ๆ เกิดวะ
 ดิก : ก้าวพันนั้นลงไปสี่หลังบ้านตีหว่า ที่ปากบ่อร้างตายแล้วคู่ยลงบ่อกันแหละเรื่องนี้พ่อลุงสาอย่างเกี่ยวข้อง สำหรับน้องพิมพ์ภาเราเข้าใจกันอยู่แล้ว ไปไม่นึ

ยอดทอง : หมิงรู้ไว้กันว่าคนพันกู่ไม่เคยถอยใครแม้แต่เพียงก้าวเดียว แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้องพิมพ์ผกาจะอนุญาตให้พี่ทองของเธอลดเกียรติไป สู้กับคนชั้นต่ำใหม่จะสมศักดิ์ศรีของพี่ทองของเธอใหม่

ลุงสา : ถ้าต่างคนต่างสู้แล้วก้าวไปตะ ที่ปากบ่อร้างหลังบ้านนุ

ดิก : ฮา ลงมาตะ ให้รู้ว่าใครผู้ใครหมี้ยกันทีวะ

ตาสา : ฮา ไอ้ดิกลงไปแล้วนุ ไอ้ทองว่าพลื้อ ถ้าชาติสู้ก้าวตามไปตะ

ยอดทอง : สำหรับลูกทองคำว่าหนีเพื่อนไม่มีพ่อเหอ แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นห่วงพ่อลาว่าไอ้พลอยถูกขึ้นโรงขึ้นศาลไปด้วย ลูกทองไม่ อยากให้พ่อพลอยลำบากก็จะหยุดยั้งไว้เพียงแค่นี้ก่อน แล้วพอบอกหมันกันว่าไม่เจอะกันวันลากพระก้าวค้อยทะก็วันลากศพ สำหรับวันนี้เห็นจะต้องกลับก่อนเสียแล้ว ลาพ่อเมียก่อนครับ

ตาสา : ไอ้ชาติไม่สู้เพื่อน แต่พ่อคำ ๆ กันแหละ ไอ้ดิกนุก้าวชนเพื่อนแล้ว เดินไม่หยุดทีนี้คิดว่าปากบ่อร้างไร ไม่รู้ไอ้ไปแทงกันไหน อี้ให้เพื่อนตามไปถึงไหน

13. การจบที่ฝากแง่คิดปรัชญาแก่ผู้ชม ว่าบุตรควรจะทำบิดาเพื่อช่วยไม่ให้บิดากระทำบาปจนต้องตกนรก ไม่ต้องไปผูกเกิดหรือไม่ การจบที่ไม่จบร้ายคือไม่บอกว่าลูกควรจะทำหรือไม่ฆ่าพ่อว่าดังนี้

พระแม่ทิพย์คนธรรพ์ครั้นเห็นหนู
เพราะแรงกรรมนำผลดลบันดาล
เรื่องรักใคร่สายสัมพันธ์นั้นก็ขาด
มเหศักดิ์อภุศลมีมลทิน
กุมาริกรับกรรมตามคำแม่
แม่เป็นผู้พิพากษาบัญชาการ
ลูกผู้ทำกรรมจะต้องสนองแค้น
ลูกไม่ฆ่าก็น่าคิดอนิจจา
จะตายตกนรกอีกตามประวัติ
เจ้าฆ่าพ่อมอดม้วยเหมือนช่วยแบ่ง
กรรมลิขิตปิดฆาตไม่คดลาดตก
พ่อแม่ลูกเลือดสัมพันธ์ขาดสะบั้นลง
ดวงวิญญาณกุมาริกรากลับคืนร่าง
ผวาหวิววบบับเข้าจับใจ
เสียงการร้องก้องลั่นสนสะเทือน
เสียงหึ่งหึ่งมั่งรอมันห้วงรัง
สายลมรุ่มพัดโชยมาโรยริน
ดูเหว่าเหว่าเร้าเร่งสุริยัน

ก็เลยรู้เรื่องที่มา น่าสงสาร
กำหนดกาลเวลาของฟ้าดิน
ถึงยามจิมปัจฉิมชาติต้องขาดสิ้น
ต้องดับสิ้นตามเวลาฟ้าบันดาล
หมดทางแก้กรรมลิขิตถึงจะคิดสงสาร
ให้ประหารชีวิตพระบิดา
สำหรับแม่ทิพย์คนธรรพ์หมดปัญหา
ให้บิดาอยู่กับคนผลร้ายแรง
พระมาตริสก็ให้เห็นพอเป็นแสง
เจ้ารับแรงกรรมนั้นเป็นมันคง
ลงนรกแรงบาปมันสาปส่ง
พูดแล้วองค์คนธรรพ์ทิพย์หายลับไป
จำทุกอย่างคำมรดาทรงปราศรัย
พอเสียงไก่ขันขันสนั่นดัง
เหมือนมันเตือนว่าเลิกได้แล้วนายหนิง
วิเวกวังเวงแว่วในแก้วภรณ์
หอมหวานกลิ่นเนื้อสาวที่หนาวสั่น
รุ่งตะวันแล้วเชิญกลับเกิดครบคุณ

